

NÉPÜNK

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
ORADEA
Száda Iosif Vulcan No. 4.
Telefon: 440.

ZSIDÓ HETILAP
Főszerkesztő: Wasserstrom Sándor - Leitner Zoltán
Feltalós szerkesztő:

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Belföldön: Hírközlési és vállalatoknak 500,
magánosoknak: egész évre 300, fél évre 180,
negyed évre 85 lei. Külföldön: 120-20, 95, 75 ct,
180, 95, 50 dinár. 25-15 Pengő. 10-6 Dalm.

A kisantant demokráciája, másfélmilliónyi zsidóság jövőjének legbiztosabb záloga

December 1 én fényes ünnepségek közt ünnepelte Románia népe tízennyolcadik évfordulóját annak az egyesülésnek, amely egy nép nagy álmát, régi vágyát tetté valósított: De ez az ünnepség nem csupán a románság ünnepe, nem csupán az ittlél kisebbségek lojalitásának megnyilatkozási alkalma, hanem a szomszédos és szövetséges Csehszlovákia és Jugoszlávia is osztozik ebben az ünnepben, de még a távoli nagy barát, a francia köztársaság is delegációt küldött az ünnepség fényének emelésére.

Most, amikor féktelen zürzavar uralkodik eszmék között és népek állig felfegyverzetten néznek egymással farkasszemet, meg kell kérdezzük önmagunktól: vajon miképpen gondolkozunk mi zsidók a mai helyzetről és megmondhatjuk-e nyíltan véleményünket az egyesülési ünneprel kapcsolatban?

A mi véleményünk hogy soha jobb alkalom nem volt arra, hogy az önzérteles és tisztán látó zsidóság kifejezését adjon érzelmeinek. Anélkül, hogy részleteznénk a végtelen kiterjedésű probléma minden egyes pontját, mindenképp megállapítjuk, hogy Európa népei két táborra szakadtak világéretleg: az egyik rész és ezekhez tartoznak Anglia, Franciaország, a kisantant és Oroszország, azon a régi úton haladnak az emberiség jobb sorsáért küzdő keservességek között, amelyet demokráciának, emberi egyenlőségnek ismerünk és amely kétségeléstől az igazi fejlődés útja.

A másik csoport vezére Németország, amely viszont a gyűlölet hirdetője, a totális államzsinor klerikálisakolója, a háborus szellemek örök ébrentartója. De még valami, ami bennünket elsősorban érdekel. A demokráta európai államok — hozzájuk számítjuk az amerikai Egyesült Államokat is — elvetik az antiszemitizmust, mint „átlamalkotó” eszmét. Viszont a fasisztái államok alapvető tanuknak ismerik el a zsidógyűlöletet. (Olaszország kivételével).

Nem nagyon nehéz tehát a döntés, amikor a kisantant államait zsidóság érzelmeiről van szó, amit most megkérdezhelnek tőlünk, az egye-ű és ünnepeim. Anélkül, hogy a kritikának illéség hibába esnénk, anélkül, hogy az émeiyű lojalitás nem szimpatikus pózban tetszelegnénk, megmondhatjuk azért nyíltan és becsületesen: Igen, mi attól, a budapesti rádió beszámolója szerint, „jólga boldogult” Franciaországtól és Csehszlovákiától várhatjuk a zsidó loakok védelmét és nem azoktól az államoktól, amelyek kardjukat késő útkés ilhegenek a háborus vágytól, amely utóbbi tizmi-likokat küld majd időnek előtte az örök rothadásba.

Igen, mi attól a Románitól várjuk és joggal várhatjuk a zsidó jogok védelmét, amely rendelkezik ugyan egy gogo cizlata irányszattal is, amelynek van egy Vajdája, akinek „Bum-Franciaország” nem kell, de amely ország maradéktalanul respektálja az állampolgári egyenjogúságnak örök eszméjét és számunkra rendkél lényeges és életbevdgő princípium. Attól a Románitól, amelynek szankcionált alkotmánya is minden polgára számára egyenlő jogokat biztosít.

Nem ömlenünk — hanem gondolkozunk. Jólzanul és megfontoltan, mondják reánk el-lenségek az is, hogy „zsidósan”. De a logika örök törvényein nem lehet erőszakot elkövetni. S ha mi ennek vezítékét megunkat, akkor nem mondhatunk egyebet, mint hogy nem zsidók kiűzésével és nem üres szölamok hangoztatásával fejezheljük ki lojalitásunkat, mi a kisantanttal több mint másfélmilliónyi zsidó, azokkal az államokkal kapcsolatban, amelyek területén élünk. Hanem józan megfontoltsággal és higgadtsággal hangoztatheljük: a zsidóság léte vagy nem léte attól függ egész Európában, hogy megáll-e a sarat a demokrácia, a mindent elnyomó prancsuralmi rendszerekkel, igen, vagy nem? A mi érdekünk az, hogy a fran-

elők és angolok, meg a romákok, csehszlovákok és jugoszlávok mentalitása győzzön, mert jaj nekünk és jaj gyermekeinknek, ha Berlin véres, kemény és kíméletlen csizmája tapossa Európát. Mert ennek a kegyetlen eszizmának első és legerősebb ragása mindenhol és mindenkoron bennünket zsidókat érte, még a legeludgottabb kis keleteurópai faluban is.

Legfeljebb mi még azt is hozzátehetjük, hogy a román egyesülés tízennyolcadik évfordulóján vajha minden román felelős politikus úgy gondolkozna, hogy államunk léte a demokráciától függ és csak úgy szilárdak ezek a határfalak, amíg a megértés ösztönző ereje kioldcsolla őket össze. Ha azonban az antiszemitizmus mérget beengedik a szilárd kövek közé, akkor ez olyan lenne, mint a lassan űd mérég és beteg-ség, amely az egész egészséges nemzetlést létét támadná meg.

Szentül hisszük és meggyőződésünk, hogy a keleteurópai államok kohézióndis ereje demokráciájukban van és amikor erről ez utról létérnek, legbiztosabb tálatapjukat vesztik el, amintihogy a világhitrodalmi Nagy-britanniának is az ad összekötő erőt, hogy mindenkor a demokráciát vallotta legfőbb nemzeti elonok. A demokráciával él vagy hi, a kisantant is, amely ma legbiztosabb záloga a világhékeknek.

A zsidóság érzé őszönösen és tudja a loalka útján keresztül, hogy merre vezet útja. És ha ezt leszögezzük, akkor nincs több hozzátennivalónk. Az „okos” zsidó nép tudja és érzé, hogy merre vezet az élet útja...
W. S.

Weizman mondja a királyi bizottság előtt:

„Hajlandók vagyunk békejobbat nyújtani az araboknak”

Jeruzsálem. A Jewish Agency és Cionista Szervezet elnöke Dr. Chaim Weizman november 25 én állott a Palesztinába kiküldött királyi bizottság előtt. A kihallgatás nyílt ülésen történt, a terem zsúfoltság megtelt érdeklődőkkel.

Weizman azzal kezdte, hogy megvilágította a zsidó nép kapcsolatát a Jewish Agencyvel. Majd részletesen ismertette az európai zsidóság iragltus helyzetét és párhuzamot vont a jelenlegi és a húsz év előtti helyzet között. Csaknem valamennyi ország mereven elzárkózik a zsidó emigráció elől. Legjobban jellemzik Beck lengyel külügyminiszter szavai a helyzetet, aki két millió lengyel zsidó szükségesszerű kivándorlásáról beszélt.

A zsidóság elhatáro, hogy mint nép fogja érdekelni megvédeni. Seholsem vagyunk többesében, mindenhol kisebbség vagyunk! Kell legyen egy hely ezen a széles világon, ahol úgy élhelünk meg, ahogy akarnak! Az arabtervvel kapcsolatban, előbb meg kell vajlon jogosultak-e a jelenlegi arab zsidók a nép nevében beszélni?

Az arabtervvel kapcsolatban, előbb meg kell vajlon jogosultak-e a jelenlegi arab zsidók a nép nevében beszélni? A hajlandók vagyunk mindenkor békejobbat nyújtani az araboknak. Ha a királyi bizottság egy ilyen békekötést meg tud valósítani, úgy egy ilyen békekötést meg tud valósítani, úgy a mi jóakaratumk nem lesz akadály. Sajnos azonban békekaratumk nem talál az araboknál visszhangra.

stani, úgy a mi jóakaratumk nem lesz akadály. Sajnos azonban békekaratumk nem talál az araboknál visszhangra.

A bevezetés után Weizman részletesen rátért a problémára. Az ország felvevőképességét, munkásszükségletét vázolja, amely sokkalta nagyobb, mint ahogy azt elfoglalt körök beállítják. Még nagyon sok terület áll a kolonizáció rendelkezésére. Nem igaz ez, amit az arabok mondanak, hogy nincs már termékeny terület, mert elfoglalták a zsidók. Mi mindenkor a természetlen területel vásároltuk meg és a mi fiaink szorgalma, halál megvető bátorsága varázsszó a mocsaras értéktelen talajból virágzó oázisokat.

Végül kifejtette Weizman, hogy egyetlen nép sem profitált ennyit a világháborúból, mint épen az arabok. Jelenleg öt jüggetlen arab állam létezik, holott a világháború előtt egy sem volt.

Weizman beszéde mély benyomást keltett a palesztinai közvéleményben és a királyi bizottság tagjai között is. Maszpe az Agudaszajszrael nevében jelentek meg a bizottság előtt: Duschninsky főrabbi, Blau rabbi, és Dr. Isaac Breuer.

Heti számunk 1936. 12. 4.

Friedman Ferenc, a timisoarai gyárvárosi

orth. hírköztség elnöke írja:

Hithű, lelkes és áldozatrakész férfiak kellene az ortodoxia élére

Hiba volt, hogy az Iroda nem volt szolidáris a szubvenció kérdésében

Az orth. Központi Irodát nekünk általában érdeklődést kelt és visszhangja látható már a legilletéresebb körökben is. A zsidó sajtó és maga az orth. Központi Iroda vezetősége is felfigyelt már rá és szintén „napirendű” levőnek tartja a kérdést.

Késztelen megállapítás viszont az is, hogy az előkészítő munkálatok, amelyekről már annyit írunk, még mindig nem indultak meg olyan mértékben, ahogy annak látnunk kellene. Még mindig nem látjuk a kezdeményezéseket az a szűkebb körben, amelyre oly lényegesnek tart mindenképpen, aki ismeri a dolog lényegét és belső mozgásterét. Nem elég, ha a sajtó megteszi a kötelességét és felhívja a figyelmet arra, hogy itt a cselekvés ideje. Az még nem minden, hogy a közvélemény mindent tud és lát, ha azok a körök, akik kezükben tartják a dolgok irányítását, Ezzel nem szokva gondolunk, akik az Iroda adminisztrációját intézik, hanem azok részéről kell meginduljon a kezdeményezés, akik „titzeletbeli” vezetői az ardeali ortodoxiának. Ilyen viszont, hogy ezek körében, bizonyos nagyjok tartozkodás érezhető. Nem akarjuk azt írni, hogy „gyáva s ágy” mert talán nem az. De semmiesetre sem a bátor kiállás mintaképe azok, akik nem akarnak nyíltan kiállni és kezükbe venni a reorganizáció nagy és felelősségteljes, de feltétlenül szükséges munkáját.

Alant cikket **Friedmann Ferenc**, a timisoarai gyárvárosi orth. hírköztség elnöke küldte be hozzánk, aki régt kipróbált vezéregényessége az ardeali ortodoxiának. Készséggel adunk helyet elgondolásainak, ha az abban foglaltakat nem is fogadjuk el a százszázalékosan. Fontos volna, ha a fűbbi illetékesek is idejeukre nyilatkoznának, a kérdésről, amely ma égetőbb és aktuálisabb, mint valaha.

»Lo böchajil vööl bökoách, ki im börcuk — ámár Hasem Cövaot«.

Hetek óta foglalkoztatja az ardeali zsidó sajtót a december 28-án tartandó orth. Központi Iroda választása. Naezetem szerint a vélemények nyilvánítására — ameddig azok objektív keretek között mozognak — szükség is van. Tudunk kell, hogy a múltban milyen hibák és mulasztások történtek, mert csak ilyen módon készíthetjük azokat ki a jövőben. De minden tárgyilagos megfigyelőnek feltűnik, hogy a központi Iroda feletti kritikák — sőt ellátó kritikák — csupán az ortodoxia kebelében élő doktorok és intellektuális tollából látnak napvilágot, akik ugyan, mint principioritodoxok szívesen látnak vendégek az ortodoxia körében, de ezen ortodoxok a gyakorlati életben gőnölják a hithűség és vallásosságjal járó nehéz terheket embertársainak, ők maguk azonban a hithűség elvén tovább nem mennek. S így nem is tudják magukat beleélni az igazi, gyakorlati ortodoxok lelki világába, sem az egyéni, sem a szervezeti életébe.

Fülszám voltam a régmúlt egy igen érdekes epl. ódjának, 1905-ben, amikor a volt magyarországi orth. Irod. Központi Iroda választott elnököt. Akkor egy közismert és teljesen vallásos életű orvos, aki könnyen aspirált az előző állásra, megkérdezte boldog emlékü mesteremet a világhírű vércigánt — hogy miért ellent az ő megválasztását mire szentéletű mesterem így felelt: „Én jól tudom, hogy Ön egy vallásos doktor, de nekünk nem vallásos voltát, hanem vallásos zsidó van szükségünk...”

Azóta sok minden megváltozott, sok mindegyik lelt. Csak egy nem változott meg: Aki az ortodoxia ügyét szívón viseli, aki nemcsak elvileg helyesli az ortodox keretet, hanem gyakorlatilag is ortodox életet él, az sohasem hirdeti, hogy „új módszereket és új utakat követelünk”.

Nagy elődeink, az ortodoxia megalapítói halványan emléztetnek már ezt a követelést neológ tesztvéreket öselő és a világhírű poszonyi rabbi a K-zav Szojfer egy mondatban válaszolt nekik, idézte a Misna szerinti Chazar Szojfer mondatát, hogy „chidus aszur min hatora”, a Tóra, a vallás semmilyen újítást, sem utakat, sem módszereket nem ismer. C-upán az új módszerek követeleése és a Dr. Klein Miksa azon hangzatos című cikke, hogy „Hírköztségünk autonómia elbukott, mert a központi Iroda szerkesztésénél fogva nem élelkepés” nyoma kezembe a tollat, hogy állásait megdöntsem, nehogy a tömeg azt higgye, hogy az ortodoxia ügye mostani összeállításában nem élelkepés.

Aki nem felültesen ismeri a dolgokat az jól tudja, hogy adott körülmények között, az utóbbi évek a nosztalgiajában többet elérni más sem tudott volna, mint amennyit a mostani vezetőség elért. Ezt különben Dr. Klein Miksa is elismeri bevezető sorában, de kit fogja, hogy nem demokratikus alapon lettek a delegátusok megválasztva és a nagy hírköztségek háttérbe lettek szorítva a sok apró hírköztség és rabbija által és ezért lettek nagyok a szakadékok a nagy hírköztségek és az Iroda között. Téved a cikkítő! Személyesen részt vettem az első alakításnál, a vallásos fájdalommal végigszenvedtem és meggyőződtem, hogy nem az Iroda szorította ki a nagy hírköztségeket, hanem azok önmaguk szorították ki, azon sajnálatos okból, hogy annak idején, egyes nagy hírköztségek az ortodox elvekkel össze nem egyeztethető politikát folytattak. Eme nagy hírköztségek vezetői nem-hogy hozzá álltak volna a régi, hagyományos Iroda szelleméhez, de állandóan kellek ellenetek nekik és azért volt kénytelen a választmányát és vezetőségét a kis hírköztségek megbízható és elvű férfiakból kiválasztani. Különben is jól tudja a Dr. Klein Miksa, hogy a régi magyar Irodának is nagyobb súlya és szava volt a konzervatív kis-Balassagyarmatnak, mint a hatalmas, de modern pápai hírköztségnek. A szefard és askenázi ellenetek, amely Dr. Klein Miksa szerint úgy áll, hogy az Iroda mindig a szefardoknak adott igazat” sem állja meg a helyét.

Igenis az első pár évben egész Erdélyben komoly ellenetek mutatkoztak az egy-mással szemben álló két táborban. Az idők folyamán azonban ezek majdnem teljesen elsimultak. Részben mi közeledünk hozzájuk, részben ők is megértőbbek lettek velünk szemben. Mindkét fél belátta, hogy sokkal áldásos

קה מיר עיתון

Háló B Modern
Ebédlő U Elegáns
Konyha T Masszív
Iroda O Tartós
Kombinált R Olcsó

mindennemű főmelegkék és építőmunkálatok csak az **ICLOD-i Tora Im Derech Erecz** műasztalosánál. Cím: **TAMPARIA T. I. D. E. ICLOD jud. Someş**

sabb egymás mellett békében élni, mint egymással folyton harcot vívni. Hogy a Központi Iroda ezen módszerrel előmozdította az ortodox ügyet, hanem kötelessége volt.

Hogy miért nem foglalkozott az Iroda az agrárreform által a hírköztségeket megillető földkérdéssel?

Mindazon hírköztségek — és ezekhez mi is tartozunk — amelyeknek kiutaltak ilyen földkezt, tudják, hogy ezen a zsidó meg házakat ért jogszerelem elleni üzrelem teljesen meggőd és hibás volt. Az egyedüli utalásán lényeg a Népszövetség lett volna. Hogy bold, emlékü Ullmann S. Imán elődökünk ezen sérelmet nem vitte a Népszövetség elé, ezért örök bálára kötelezte az ortodoxiát. Mindazon kisebbségek, amelyek sérelmekkel Gerhez folyamodtak, az illeti kormányok legnagyobb ellenszenvét váltották ki. És a zsidóság ilyen ritkára nem lehet bele.

Hogy a kultuszszubvencióval az Iroda nem volt szolidáris a többi zsidó szervezettel, azt én is hibának rovom fel. De éppen ezt tette jóvá szereltek Wézel Albert elődökünk, azaz, hogy a zsidóság többi vezérével a napokban megjelent Imándi kultuszminiszternél kérve, hogy a zsidóság számarányának megfelelően emelje fel a szubvenciót.

Ha a gabella — az intézmények egyellen pénzügyi alapja — vezélyben van, ha a „leteke vaspás” egyre jobban elhanyagolt, ez nem az Iroda lüne, mint ahogyan Dr. Klein Miksa beállítja, hanem azon újságírók, amelyek az Iroda és a rabbik tekintélyét aláásták, azon cikkeket, amelyek legnagyobb szemeltem vezérének öndönek, örökvesekedőrekk állítják be, ez okozta, hogy még a vallásos raezszakodó tömeg sem respektálja oly mérteben az iszurokat, mint ahogyan azelőtt respektálták.

Továbbiakban fájdalommal állapítja meg a cikkíró, hogy az Iroda mai összetételében a jövőben sem lesz képes a történelmi idők követelményeinek eleget tenni.

Még nem tudhatjuk, hogy milyen követelményeket fog a jövő tőlünk kívánni, de a múlt tanulságaiból leszűrjük, hogy a Misna azon állítása, hogy „vöchol háoskím Im hacibur, vöchol se chut avotám messájátam” mindig beállt. Hithű, lelkes és áldozatrakész férfiak kellene az ortodoxia élére. És akkor, ha a diplomácia bosszorkánykonyhájában nem is annyira jártassak, mint politikailag iskolázott modern tesztvéreink, de bec-ületek, nyílt jellemükkel elnyerik a vezető körök szimpátiáját és céljukat elérik.

Kabát- és ruhaszövetek
 divatselymek, vászon és damasztárúk
 nagy választékban. Olcsó szabott árak

Kertész divatárúházban
 Oradea, Piața Regina Maria 1.

HETI GLOSSZÁR

Veszélyben a zsidó ügyvédek eoizisztenciája

Az ügyvédi rendről szóló törvény 131-ik paragrafusa szerint minden év decemberében össze kell ülni az ügyvédszövetségnek, hogy az elővetkező év költségvetéséről elköszönjen. Először napirendjére volna ez, ha mellette nem volna egy olyan pontja ennek a december 12-ére összehívott ülésnek, amely elé nagy meglepetéssel tekinthet a romániai zsidó ügyvédtársadalom.

„Eszszertü erányosságáról” ekernek világn az az ülésen, ami egyszerűbb nyelven azt jelent, hogy meg akarjuk alkotni a romániai ügyvédi numerus claususát. A kérelemre, amely valamennyi ügyvédi kamarához elment, erre vonatkozólag azt mondja:

— Az ügyvédi testület kivétségének körvonalozása és megfogalmazása a román etnikai nemzeti elemek a kamarában való helyezésére vonatkozólag, az összeszűkített adatok alapján. Hatályos eszszertü megállapítás annak érdekében, hogy törvényes uton olyan eszszertü erányosság legyen felállítható, amely biztosítja a kamarákban a hiszte román etnikai nemzeti elem túlsúlyát.

A kérelemrelettel Parisszban volt igazságügyminiszter írta alá. Kitérnek ebből a körirathól, hogy ami az ifjúi kamarák választásán a múlt eszszertüben történt Bucurestiben, az sem turbulens elemek eszszertü közhadása volt, hanem jól megfontolt akció. Azóta a zsidó ügyvédség áll a bucaresti kamaráéval, amely annyira intranzigens politikát folytat, hogy nem veszi fel a zsidó ügyvédek a kamarába és a megfelelő iskolai végzettséggel rendelkező jelöltek közül sem vett fel egy kettennél többet.

Egyik ardeali kamarában pedig a dékán hivta fel a kisebbségi ügyvédekre arra, hogy legyenek javaslatot az ügyvédi numerus clausus bevezetésére.

Itt tartunk tehát. És még azt sem mondhatjuk, hogy egyes emberek, vagy érdekcsoportok rendezik ezt a rchmet a zsidó ügyvédek eszszertü ellen. Mert ha így volna, akkor a kormány könnyű kézzel elfogadhatna volna azt az irányzatot, amely a bucaresti puccsal kezdődött. De nem tette, sőt személyhűt az események fölött. És ennek a következménye az, hogy ma már országos viszonyokban dolgoznak a zsidó ügyvédek ellen. Ennek első látható jele a december 12-iki

A kis hősök.

Írta: S. L. GORDON.

Borzalmas napok következtek Judára. Csodák az égen és rémségek a földön. Tűz, vér és füst oszlopok... És Jeruzsálem egy nem kékült, nem ragyogott le a megashól, hanem inkább egy nagy és félelmetes vértengerhez hasonlított, amely a végtelen magasságra alászállott és ráfejté a közeli hegyek tetőjére. És hatalmas ördögek rázódtak meg a vértengerrel egyet, mintha az ég felől mes zugásában lenn szólt volna... És ime a lovások jelentek meg az égen léngpárpávon nyargalva és a retentő lovasok kezében lüszkerdők, villámlándzsák villogtak és szivárvány íjjak voltak kifeszítve, a lándzsák szúrásra készen, a kardok eszszertüpepára várva, a pánecélok tullezölve, ördögek harajzokkal keveredtek, villámlándzsák zúporra eszték a légben és a lüszkerdők villámsággal lüde-és nyargalnak a vértenger egyik széléről a másra...

Égi seregek háborúznak a légben! Negyven nap és negyven éjjel tartott a borzalmas égi háború Jeruzsálem fölött.

Az egykor vidém Jeruzsálem falainak vértára fordult. Az uccák lörmésak. A győzők dicsőítéssel, a sebesültek jajkiáltással, retentő hangzavarban ovdának össze. A szinhexion legjel ászartú testtel felúsznak a tör-

A téli szezon szövet ajándékkal

rendkívül olcsó árakban

KATZ POSZTÓ-áruházban
 Oradea Avram Iancu-u. 1.

gyűlés, amelyen hivatalosan fogják tárgyalni a numerus clausust. Nagy veszélyt jelent ez nem csupán az ügyvédi szert, hanem az egész zsidó életre Romániában. Mert erős „vár” az ügyvédi lét, ha ott elfoglalják a helyeket az antiszemiták, akkor könnyen lesz megőditeni a kereszté intelligens és szervezett osztályok területét a zsidó „invázó” elől.

Mi hisze is kérnék a kormány, hogy ne hagyja ezt, mert hangunk elvész a nagy lár-mában. Pedig de jó is volna, ha a kormány most lépne fel, mert az elindult lavinát megállítani nagyon ritkán sikerül.

Ossietzky és a Nobel-díj

Az újságírók ha eddig nem, de most bizonyára megértették már Karl von Ossietzky nevét. Hogy kicsoda Ossietzky és miért haragszik a világ? Ossietzky egy német junker család levedéke. Hala az Égnek nem zsidó. De olyan „reaktív” mint egy zsidó. Iradja a békét, szentvérdősen harcolt a béltér, még a nemzeti Németország idején is. Ezért már akkor letartóztatott és börtönre vitették. Ossietzky nyíltan kimendta, hogyha Németország felgyógyulna, újra veszélyben lesz Európa békéje. Képzelték el, milyen véleményrel van erről az emberrel? Hitler vezérkés célját és a németus megfolyt? Aligogy uralomra kerültek Internációbörba dugták, ahol évek óta szenved. Ittfeleg csak szenvedett. Mert néhány héttel ezelőtt szibériára helyezték és jelenleg egy berlini lórházban fekszik súlyos állapotban.

Ossietzky a világ haladóbb szellemű közvéleménye már régóta mint a világbéke megszertü harcosát tartja szívesen és a világ humanitását felterjesztették a Nobel-béltétség hoz Stokholmba, ahol most ez a béltétség

nek ítélté a lavely ki nem adott 1935-ös béke Nobel díjat.

A hír írói meglepetést kellett világszerle. Sol helyütt nagy önmémmel fogadták a hírt, de volt hely ezen a földeten, ahol megdöbbenéssel értesültek a stockholmi béltétség döntéséről. Ez a hely: Németország.

Fennállása óta nem kapott ilyen arculcsapást Hitler Harmadik Birodalma.

A propagandaminisztérium kladott kom-munikéje szerint egy köznséges hazaférfó kapta ezt a nagyon értékes elismerést és a legújabb hírek szerint retortóképen megállta majd Hitler, hogy német elatlaváló esztétálan elfogadja a Nobel díjakat — ha adják nekik.

Ez az egész Ossietzky-ügy nem közvetlenül zsidó ügy. Sem Ossietzky nem zsidó, Nobel sem volt az és a béltétség stockholmi tagjai is nagyon távol állnak tőle.

De Emberek. Nagy E. vel. Emberek, akik a mai időben, amikor vérdőzős pára terjed a levegőben, az elővédők katákizma előhírnökeként. Ők éppen demonstráltn is akartak a mindenéron való háborus szellem ellen. Ezért kapta meg a közvélemény Ossietzky a nyolcmillió lejes díjat, aki beteges, agyonhajszolt, egy retentő internáltság ével után egy lóháti ágyon szenved.

Ossietzky neve zsidó kell legyen. Az emberi megértés hírnöke, annak bizonyítéka, hogy nem halt ki még a megértés, a jóanság az emberek között. A Harmadik Birodalom dühönghet, joggal teszi. Mert ilyen arculcsapást ellenséges nagyhatalmak sem adtak még neki. Csak egy elővédők tudósokból zsidó stockholmi társaság volt képes erre. Tisztelettel kell gondoljunk rájuk, mert egy kis önhatalmat öntött mindzombuk, akik már nem azt hitték, hogy örökre vége a józen világnak.

— És száz ártatlan, könnybeáztott szem hirtelen feléje fordult.

— És a gyermek hangja megzörgött, huggott, mint a hárta... és a visszhang visszhanggott a barlang mélyétől:

— Jeruzsálem fát! Ne strasszátok a holteket, akik Istentől és népünk dicsőségéért meghaltak, strasszátok bennüket, az élőket, akik látjuk, hogy a szent város idegenek megfertőzték és Istentől szentélyét hemocskolták; strasszátok bennüket, akik látjuk a gyolázatot, hogy bálánok emelkednek Izrael Istenének csarnokában. Strava strasszátok a kis-csinyeket, a gyengéket, strasszátok a jövőket... Ki tudja, tudunk e majd élni, avagy tudunk e meghalni Istenünkért, népünkért... ki tudja?...

— De hiszen mi Jeruzsálem gyermekeit vagyunk! Tegyünk hát esztü jó pajtásaink. És küdünk szent Tórákra, esküdjünk világszerepre, esküdjünk, hogy élni és ha kell, meg is fogunk halni Istenünkért, népünkért és hazánkért... —

— Esküszünk! Esküszünk! — kiáltotta száz kis torok egyszerre.

— Megecsütek benneteket Jeruzsálem gyermekeit! — folytatta a gyermek, de a hangja már nem remegett... —

— Esküszünk! Esküszünk! — harsogtak újra.

Hogyan beszél a „Times“ főszerkesztője a tirannusokról

Lucien Wolf emlékére tartott ünnepségen, amelyet a londoni Jewish Historical Society rendezett, nagy beszédet tartott Wickham Stead a „Times“ főszerkesztője. Több mint ezer ember hallgatta végig az előadót, aki többek között a következőket mondta:

Ha egyes emberek babeszeltek maguknak, hogy nekik monopoliám van az abszolút igazság hirdetésére, úgy azokból morális, faji vagy politikai fanatizmusukból vezette, — ti rántok lesznek. Ugy képzétek, hogy ők erősek, holott nagyon gyengékek, azt gondolják, hogy az élet realis értékeihez kell menekülni, és a személyes felelősség elbi a vörös, fekete vagy barna ingekhez menekülnek.

Nagy a riadalom a magyarországi kitért zsidó családok között, mert készül a „Semigotha“.

Budapest. Nagy idelem van a magyarországi kitért zsidó családok között. Az idejelem oka érthető, mert megtudták, hogy többek között a „Magyarországi zsidó és zsidó eredetű családok“ címmel. Ebben a műben mindenki szerepelni fog, akiben a legcsekélyebb mértékben is kimutatható a zsidó származás.

Ki írja a munkát?

A sakksulomafia legendáshírű feltalálójának Kempelen Farkasnak a dédunokája az, aki ezt a könyvet összeállítja. Kismagyarai és pézsmándi Kempelen Béla a neve, aki már eddig is sok geneológiai és heraldikai művet adott ki. Egy budapesti újságról felkereste ebből az alkalomból Kempelen Bélát, aki a következőket mondotta:

»Munkám megírásában nem vezetnek antiszemita szempontok«

— Hangsúlyozom, hogy munkám megírásában engem sem antiszemita, sem filozofia szempontok nem vezetnek, csupán azért írom meg a magyarországi zsidó és zsidóeredetű családok történetét, mert úgy vélem, hogy ez igen fontos és érdekes történelmi és családörönelmi forrásmunka lesz. Eddig tízenegy kötetben megírtam a magyar nemesi családok történetét, most a zsidó nemesek következnek. Természetesen mind

Hirtelen fegyverek csörgése hallatszott a barlang bejáratából...

Egy görög csapattal érkezett a barlanghoz. — Jöjjetek ki heber ifjak! — szólott a csapattal feje — jöjjetek ki, nem lesz bánthatóságok.

— Megeskettek bennetek, Jeruzsálem gyermekei! — hallatszott ismét a gyermek hangja harsányan.

— Esküszünk! Esküszünk! verte vissza a barlang.

— Jöjjetek ki heber ifjak, hallatszott újra kívülről.

De semmi válasz.

Allig télt el azonban néhány pillanat, tűzroppás hallatszott a barlang bejáratából, a láng mindmagasabbra csapott, a barlang megtelt füsttel...

— Semá Jiszroél! — bugta odabenn a hárfá.

Semá Jiszroél — felelték vissza a többiek és egymás nyakába borultak...

De hirtelen egy titkos ajtó nyílt meg a barlang oldalán és egy aggasztán jelent meg rajta. És az öreg arca ragyogott, mint a nap, haja és szakálla fehér volt, mint a frissen esett hó, homlokán a bölcsesség sugara ragyogott, szeme, mintha a szeretlet és könyörület forrása lenne, fehér köntöse pedig hasonlított angyalok szárnyához.

— Nem fogtok meghalni, Jeruzsálem

Slead idézett a nevezett szocialista íróctól, dr. Dietrichot, vagy dr. Otto Kálfrau értől, akik a „nép gondolatát“ fűltbe helyezik az egyéni gondolkodásnak. Ezek a „gondolkodók“ úgy vélik, hogy egy juhnyáj, vagy disznófalta az az emberi ideál, amelyet követni kell és érdemes, csak az a lényeges, hogy az őrök kutyák, vagy juhnyáj vezetői, megfelelő utasításokat kapjanak. A magasabb emberi előhaladás azonban nem a nyájesonefésés. Az emberiség már felkúzdölte magát abból a helyzeiből, hogy a tudatlan nyáj szerepét játszta. Hszen az emberiség fanitól volt az Művés és Solon filozofiajának alapvető, mint Socrates és Plato, prófétái és vallás alapítói. Mit korunk jellemzői pedig azok a művés, amelyek például Darwin, Certe asszony vagy Einstein mutattak.

Slead előkelő szerepet játszik a glóbián és beszéde nagy felhívást keltett és mint az igazi angol gondolkodás jellemzőit apostrofálják az összes nagy angol szövegíróknak.

Mi lesz a legérdekesebb a könyvben?

Az előírás az volt, amikor 1911-ben magyar Károly László szerkesztésében a „Világ“ felkérte vele Turm Takis Erő herceg. Hirtelen koronázott királyi Léta. A király nem azért hozzájárult a felgyezéshez, az a zsidó mértékbeletől.

Aradi származású grófnők. Két grófnő van, akiknek származása nem hogy zsidó, de egyenesen az aradi zsidó iskola által keltett fel.

Aradi származású grófnők. Két grófnő van, akiknek származása nem hogy zsidó, de egyenesen az aradi zsidó iskola által keltett fel.

Aradi származású grófnők. Két grófnő van, akiknek származása nem hogy zsidó, de egyenesen az aradi zsidó iskola által keltett fel.

Aradi származású grófnők. Két grófnő van, akiknek származása nem hogy zsidó, de egyenesen az aradi zsidó iskola által keltett fel.

Aradi származású grófnők. Két grófnő van, akiknek származása nem hogy zsidó, de egyenesen az aradi zsidó iskola által keltett fel.

Aradi származású grófnők. Két grófnő van, akiknek származása nem hogy zsidó, de egyenesen az aradi zsidó iskola által keltett fel.

Aradi származású grófnők. Két grófnő van, akiknek származása nem hogy zsidó, de egyenesen az aradi zsidó iskola által keltett fel.

Aradi származású grófnők. Két grófnő van, akiknek származása nem hogy zsidó, de egyenesen az aradi zsidó iskola által keltett fel.

Aradi származású grófnők. Két grófnő van, akiknek származása nem hogy zsidó, de egyenesen az aradi zsidó iskola által keltett fel.

Aradi származású grófnők. Két grófnő van, akiknek származása nem hogy zsidó, de egyenesen az aradi zsidó iskola által keltett fel.

Aradi származású grófnők. Két grófnő van, akiknek származása nem hogy zsidó, de egyenesen az aradi zsidó iskola által keltett fel.

kiállt lenni. Én a napokban tettem látogatást egy grófnőnél, aki házassági leveleket küldött kelt, utasított és fanyargó volt, nehogy szerencsésen ne kerüljön a házhoz. Én azonban hirtelen megráztam a fejem és azonnal inkább legyek az egy grófnőnél, mint a zsidóknál. (Változatlanul Rózsára nézve jött el hozzászólás.) Az én lányaim hirtelen Károlyi királyi Teremtésében álltak, mert tudtam, hogy a bulvár rablójában terelt ki. Különböző is mindent ki tudja — maradtam a más óráig asszonyomnak — hogy kedves férje zsidó volt...

Vannak, akik nem tiltakoznak

— Természetesen vannak olyanok, akik a legnagyobb kétségbeeséssel fogadják az aradi zsidó rendszert. Így például bárdi György László, aki maga korábban is a család híve volt. De vannak bárói családok, akik maguk sem szegyelek, hogy zsidóknak vannak. Így Rinschburg professzor is maga küldte be családját és Károlyi professzor sem tiltakozott. Nem oszlan Mihály Lajos fajtájából. Érdemes, hogy szegyelek a zsidógrófnők származásukat, akik közül több is leány, mint a fia. Már vilámi érdesség. Vagyis házasságokból csak fiúk nem születnek, hanem vagy fiúk és leányok, vagy csak leányok.

— Vajon nem vagyok antiszemita. A magyar „semigotha“ igen érdekes lesz és még soha vihar fog támadni körülötte. Sok rejtelet „keresztény“ről fog kiderülni Magyarországon, hogy zsidó származásúak, amit — szegyelek... — vagy kétségbeesés, de őrállni szentsem örül nekik.

— Most pedig — szólott az öreg, — menjek Jeruzsálem felé harcolni! És hűsi bátorság szálltotta meg az ifjakat, karjuk duzzadt az erőből.

Az öreg hirtelen ellépett, vele együtt az isteni kert is, a rajta pompázó virágokkal. Kőröndöztek és ime Midia városa idejelelt felülük a hegyek közt. Bemenek a városba, hozzácsallakoztak Jada Mikabi viér: seregéhez és ezzel azán örökre megapozták felelhetetlen emlékeket. Midőn ugyanis Jada harcba indult, Jeruzsálem gyermekeinek csapata a sereg élén haladt, a kis hőstök rávették magukat az ellenségre és „hittükért, népközt, hazánkért“ csataválással széttergették őket.

A görögök azután látva a kis hőstök viláosságát azt mondogatták: Ezek bizonyára a zsidó gyermekek lettek, akiket az iskolában legyilkoltunk és akiket a vár fokáról a mélyébe vetettünk... Előtt annyira megrémültek, hogy mihelyt megátálták őket rögön futásnak eredtek. Jada Mikabi bátor katonái azután földszőbe veték őket és küldték Jehuda határat közlő...

Midőn azán a hőstök visszatértek Jeruzsálembe, hogy megfeszítsék a várost és felszenteljék az oltárt. Jeruzsálem kis viláosa, mint szabadsághősök, a sereg élén vonultak be a városba...

Fordította: Löwenkopf Kálmán.

„Ne ölj“

Világszerte megindultak a sajtó-harcok Frankfurter Dávid merénylete ügyében

Viharos polémia Emil Ludwig könyve körül. — Julien Weil párisi grandrabbi elítéli Frankfurter dicsőítését. — A „Völkischer Beobachter“ megkezdte rágalomhadjáratát a zsidóság ellen

Genf. A Frankfurter Dávid ügyében most lesz a főtárgyalás. De mint az ilyen nagy-érdekeségű pereknél szokásos, már hónapokkal előbb megindul a közölte tollal a hadjárat.

Minél jobban közeledik a tárgyalás ideje, annál idegesebbek lesznek azok a körök, akikhez Gustloff, a davosi „áldozat“ közel állott. Már hónapokkal ezelőtt megjelent Die „Wueste“ című nemzeti szocialista „Der Fall Gustloff“ című könyve, amely azt leyekezik bizonyítani, hogy a világ zsidósága fogott össze a szocialistákkal és Frankfurterrel együtt, hogy megdöntse Hitler uralmát. Reméltébeleg a svájci bírakat nem fogja befolyásolni ez a hadjárat, amelyet Berlinben indítottak meg.

De Emil Ludwig könyve, a „Davosi gyilkosság“ sem érheti el azt a hatást, amelyet esetleg a szerző várt tőle. Mert erre a könyvre is ed választ a berlini titkos rendőrség. Többek között azt írta Emil Ludwig, hogy amikor átutazóban volt Frankfurter Dávid Berlinben, sőtámi menti öltökő nygebányjával Frankfurter Salamonnal, aki halvan éves elmúlt és szemtanúja volt annak, amikor fiatal szuhancok megölték és kiszakították nagybőcsija szakállát.

Mit válaszol erre Berlin? A „Völkischer Beobachter“ november 17-ki számában közli, hogy Frankfurter Salamont felhívták a rendőrségre, ahol nyilatkozatot kellett adnia arra a kérdésre vonatkozólag, amelyről Emil Ludwig írta. Nyilatkozatát — amelyet állítólag megjelent — eképen közli a lap:

— Nem igaz, hogy unokádom berlini látogatása alatt, együttes sétánk alkalmából egy fiatal emberekből álló csoport „hep h-pp“ kiáltása mellett, megölték volna szakállamat. Unokádom nem is lehetett tehát olyan kijelentéseket, mintha ezért felelősséget volna. Sem nekem, sem családomban semmilyen kelemenységem nem volt a jelenlegi rezsim uralomra jutása óta és nem történi semmi sérelmem azóta sem, amióta Davosban a gyilkosság megtörtént. Ezt a vallomásmot hajlandó vagyok, ha szükséges, egy külföldi bíróság előtt is megismételni.

Nem tudhatjuk, hogy ezt a nyilatkozatot mennyire adta szabad akaratából Frankfurter Salamon a berlini Gestapo előtt.

Emil Ludwig szerepe. Emil Ludwig ismert írónak, azonban zsidó szempontból nagyon furcsa a szerepe. Nem sok haszna lehet a zsidóságnak abból, hogy a per befejezése előtt, írta meg könyvét, amelyből szintén többet kövece: ol a hillerista sajtó, amint az öreg Frankfurter fenkőből nyilatkozatából is kitélik. Azonkívül Emil Ludwig régen kikeresztelkedett, csak a hilleri uralom óta lett fajszerető zsidó. Emil Ludwig nem tett szolgálatot sem Frankfurternek, sem a zsidóságnak ezzel a könyvével.

SZEMÜNKET ÓVJA KEVESEBB ÁRAMOT FOGYASZT

Frankfurter Dávid

A Frankfurter ügy tárgyalás előtt áll. Megindultak az „előcsúrozások“ a világsajtóban és könyvekben. Pro és contra. A zsidóság, ha nem is tőr teljesen pálcái Frankfurter esete fölött, de szerencsétlen eltévelyedésnek tartja, amely hozhat áldást a zsidóságra. A zsidóságnak vezetői principiuma évezredek óta a személyi soha nem fog elléni: A Ne ölj! jelszava. Előtt az alapvető még „Frankfurter kedvéért“ sem mondhat le a zsidóság. Ha pedig valóban elhőkiké választották Parisban az „Antiszemita Ellen Ligát“ ban, akkor ezt is helytelenül kell minden jözen zsidónak.

Kezdődik a tárgyalás! December 9-én szerdán kezdődik a nagy per Churban. Harom napig fog tartani. A vádirat szerint, Frankfurter: előre megfontolt gyilkossággal vádolják. A kantoni bíróság többségében konzervatív ketholikus, a kisebbség szabadgondolkodó. Előnk a szabadgondolkodó Dr. Anton Rudolf Gannoni, elnökük; a konzervatív Dr. J. Vieri, tanácsos. Az ügyész: Dr. Dorms konzervatív. Fogok: G. B. Nieula Roveredoból, German szedres S. Moritzból, Dr. Pater Söhder Soluxból, Gustloff ügyvéd Dr. Werner Ursprung képviselő Zurbachból, Gustloff ügyvédnek másik képviselője Dr. Grimm esseni nemzeti-szocialista, aki német jogügyi kérdésekben fog felvilágosítást adni. Azt, hogy Dr. Grimm a tárgyalásra engedik mint consellier technic et, még a bíróság fogja eldönteni.

A rémleírások nemzeti szocialisták számos brosurát adtak ki Svájcban, hogy előkészítsék a hangulatot Frankfurter ellen. Le utabban megjelent a „Die Juden in Deutschland“ című tudományos színezett füzet.

Dura-OPTIMA-fűtőelemek. Allig néhány hete, hogy a fellátást keltő DURA-OPTIMA FÜTŐELEMÉK piacra került, máris megállapítható, hogy hasonló nagy érelődés elem iránt eddig még nem nyilvánult meg. Számítlan rádióhallgató, aki ezen új elemekkel dolgozik, legnagyobb meglepetéssel fejezte ki, kiöndösen azért, mert az akkumulátor használatával járó sok gond és kellemetlen-égtől megszabadult, viszont állandóan fűtőárammal rendelkezik. A DURA OPTIMA elemek használata nagy kényelmet és megakartást jelent. Sieszen tehát Ön is szíveskedjék viszonteladó kereskedőjénél beszerezni. Technikai felvilágosításunk rendelkezésére áll a Dura Művek R. T. Tinisora.

Mit ír még a Völkischer Beobachter és a Frankfurter Zeitung? Egyik cikkében a V. B. azt írja, hogy a Frankfurter ügyet, a zsidó világsajtó arra használja fel, hogy propagandát folytasson Németország ellen és szimpátiust színe ténlesen fel a gyilkost. Ir az Emil Ludwig könyvéből is és szembeállítja vele Julien Weil párisi grandrabbi nyilatkozatát, aki szerint nem lehet dicsérni egy gyilkosát, még ha az a legnemesebb motívumból is ered.

A „Frankfurter Zeitung“ is kiemeli, hogy Emil Ludwig könyvét zsidó körök sem fogadják osztellen örömmel. Azt is közli, hogy párisi „Antiszemita Ellen Liga“ listelelt elhőkiké vette meg Frankfurter, ami egyáltalán nem szolgálja a németországi 400.000 zsidó érdekét.

